

ΣΚΗΝΑΙ ΤΟΥ ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ

ὑπὸ Ἑρρ. Μύργερ, κατὰ μετάφρ. Ε. Α. Ροΐδου

Ὁ Ἑρρικός Μύργερ, γεννηθεὶς ἐν Παρισίοις τὸ 1821 καὶ ἀποθανὼν τοιαύτῃ ὀκτῶ ἔτη μετὰ ταῦτα, ἦτο υἱὸς πτωχοῦ θυρωροῦ μετερχομένου συγχρόνως τὸν βράπτην καὶ μόλις ἀποζώντος ἐκ τοῦ διπλοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος. Εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ φρουρουμένην οἰκίαν ἔτυχε νὰ κατοικήσῃ ἐπὶ μακρὰ ἔτη ὁ ἀκαδημαϊκὸς Ζουή, διὰ τῆς προστασίας τοῦ ὁποίου κατώρθωσεν ὁ νέος Μύργερ νὰ διανύσῃ τὰς πρώτας μόνον τοῦ σχολείου τάξεις καὶ ἔπειτα νὰ εὕρῃ θέσιν γραφέως παρὰ τῷ ἀντιπροσώπῳ τῆς Ῥωσσίας κόμητι Τολστόϊ, ἀντιγράφων τὰς περὶ τῆς γαλλικῆς φιλολογίας ἀνταποκρίσει ἀντὶ μνησίου μισθοῦ τεσσαράκοντα καὶ ἔπειτα πενήτηκοντα φράγκων. Διὰ τούτου μόνου κατώρθωσε νὰ ζήσῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, κατοικῶν εἰς ὑπερφῶν. σπανιώτατα ἀνάπτων πῦρ τὸν χειμῶνα, τρεφόμενος μὲ τηγανητὰ γεώμηλα καὶ πλειστάκις στερούμενος καὶ τούτων.

Εἰς τὸ παγετῶδες ἐκεῖνο ὑπερφῶν συνέθεσε τὰ πρώτῃ του ἔργα, ἱκανὸν ὁδηγὸν ἀριθμὸν στίχων μετρωτάτης ἀξίας καὶ δύο μυθιστορήματα, διὰ τῶν ὁποίων ἀπεδείχθη ἐξ ἀρχῆς ἔξοχος πεζογράφος. Αἱ σκηναὶ τοῦ Βοημικοῦ βίου καὶ οἱ Νεροπατέρες (Les Buveurs d'eau) εἶναι ἀριστουργήματα ἀμιλλώμενα κατὰ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ ἐτι μᾶλλον κατὰ τὴν τελειότητα τοῦ ὕφους πρὸς τὰ κάλλιστα τοιαῦτα τοῦ Νοδιέ καὶ τοῦ Μυσσέ. Ἐκ τούτων ἐκαρπώθη μὲν ποσὸν τι δόξης πολὺ κατώτερον τῆς ἀξίας τῶν ἔργων του, οὐγὶ ὅμως καὶ ἐπαρκῆς πρὸς χορτασμὸν ποσὸν ἐπιστολῶν ἄρτου. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεώς του μέχρι τῆς τοῦ θανάτου του ἐν τῷ νοσοκομείῳ δὲν ἔπαυσεν ὁ Μύργερ νὰ παλαίῃ κατὰ τῆς πενίας καὶ πλειστάκις κατὰ τῆς πείνης. Καὶ ὑπὸ ταύτης ὁμῶς βασανιζόμενος οὐδέποτε ἔστειρε νὰ παραδώσῃ σελίδα μὴ τελείαν εἰς τὸν τύπον. Ἐγραφε βραδύτατα καὶ ἐπληρώνετο κατὰ τυπογραφικὸν φύλλον ὅπως καὶ οἱ ταχυγράφοι, οὐδόλως λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ποιοῦ τῆς ἐργασίας του. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην ἐφηρμόζετο ἀκόμη ἐν Γαλλίᾳ σύστημα ἐκτιμήσεως καὶ ἀμοιβῆς τῆς συγγραφικῆς ἐργασίας ἱκανῶς ὁμοιωζόν πρὸς τὸ σήμερον ἐπικρατοῦν ἐν Ἀθήναις. Εἰς τοῦτο πρέπει ν' ἀποδοθῇ πολλῶν ἐκ τῶν πρεσβυτέρων γάλλων συγγραφέων ἢ πολυγράφων, οἱ ὑπερτετρακόσιοι τόμοι τοῦ γέροντος Δουμα, οἱ σχεδὸν ἰσαριθμοὶ τοῦ Σουλιέ, τὰ δεκάτομα μυθιστορήματα τοῦ Εὐγ. Ζύη, τὰ αὐτοσχεδιάσματα τοῦ Φεβάλ, τοῦ Βερθέ καὶ τοῦ Εὐγ. Σκριβ καὶ ὁ κατακυλισμὸς τῆς γαλλικῆς φιλολογίας εἰς τοὺς ἄθλους τοῦ Ῥοκαμβόλ καὶ τοὺς κοινούς τύπους τοῦ Ὀνέ καὶ τοῦ Δελπί. Εἰς τὸν Μύργερ ἀπομένει ἡ δόξα ὅτι, ἀντὶ νὰ οἰκοδομήσῃ οἰκίαν ἢ τοῦλάχιστον νὰ γευματίσῃ καθ' ἑκάστην, μισούμενος τούτους, ἐπροτίμησε νυκθήμερον ἐργαζόμενος καὶ πλειστάκις ῥιγῶν καὶ λιμῶντων νὰ καλλιτεχνήσῃ εἰς διάστημα ἑκάστοι ἐτῶν τεσσαρα ἢ πέντε τομῆδια, ἀξία νὰ καταρχθῶσι παραπλεύρως τῶν τοῦ Νοδιέ, τοῦ Στενδάλ, τοῦ Κουριέ, τοῦ Μεριμέου καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι ἐπροτίμησαν τὸ ποῖον τοῦ ποσοῦ καὶ τὴν τελειότητα τῆς καθημερινῆς καταλύσεως φασιανῶν καὶ καμπανίτου. Ἐκ τῶν τόμων τούτων δὲν πρωτεύουσιν ἴσως ὑπὸ καθαρῶς καλλιτεχνικὴν ἔποψιν αἱ Σκηναὶ τοῦ νεανικοῦ βίου, τάχυτας ὅμως ἐπροτιμήσαμεν, ἀποβλέποντες εἰς τὸν ποσορισμὸν τῆς Ἑστίας, ὡς μᾶλλον παντὸς ἄλλου ἔργου τοῦ Μύργερ διακρινόμενας διὰ τὴν λεπτότητα τοῦ αἰσθήματος καὶ τὴν διηγετικὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἀναγνώστου ὑπεράνω τῆς πηγυρῆς πεζότητος τοῦ καθημερινοῦ βίου.

Σ. τ. Μ.

ΤΟ ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΝ ΔΕΙΗΝΟΝ

Α'.

Ὅσα διηγούμεθα συνέβησαν περὶ τὰ τέλη τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου. Ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ χοροῦ τοῦ Μελοδράματος εἰσῆλθον εἰς μικρὰν αἴθουσαν τοῦ ἐστιατορίου τοῦ Φόυ τεσσαρες κύριοι μὲ ἰσαριθμούς κυρίας κρυπτομένας ὑπὸ πολυτελέστατα δόμνα. Οἱ ἄνδρες ἔφερον ὀνόματα ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποία ἐκφωνούμενα καθ' ὁδὸν ἢ ἐντὸς ἀριστοκρατικῆς αἰθούσης, προξενούσιν εἰς πάντας ἐντύπωσιν. Οἱ τρεῖς πρώτοι ἐκαλοῦντο κόμης Πεῦρασιέ, μαρκήσιος Σὺλβερς καὶ κόμης Χαββάν-Μαλωρῆς, ὁ δὲ τρίτος Τριστᾶνος καὶ τίποτε ἄλλο. Καὶ οἱ τεσσαρες ἦσαν νέοι, πλούσιοι, τακτικῶς μνημονούμενοι εἰς τὰς ἐβδομαδιαίας ἐπιθεωρήσεις τῶν ἐφημερίδων τοῦ συρμού καὶ μόνον ἔργων ἔχοντες νὰ εἶναι ἢ τοῦλάχιστον νὰ φαίνωνται εὐτυχεῖς. Ὅμοίως καὶ αἱ γυναῖκες οὐδὲν ἄλλο εἶχον ἐπαγγέλμα παρὰ νὰ εἶναι ὡραῖαι.

Τὸ ἐκ τῶν προτέρων συνταχθῆν ὀφολόγιον τοῦ δειπνοῦ ἦτο ἱκανὸν νὰ κορέσῃ καὶ τοῦ ἀπαιτητικωτέρου γαστριμάργου τὰς ὀρέξεις.

Εὐθύς ἄμα ἐκλείσθη ἡ θύρα, αἱ προσωπίδοφόροι ἀπεκάλυψαν πρόσωπα καὶ ἀναστήματα ἐκ τῶν ὁποίων ἤθελέ τις κλίνει νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἠπατώντο οἱ ἀρχαῖοι περιορίσαντες εἰς τρεῖς μόνους τῶν τεσσάρων χαρίτων τὸν ἀριθμὸν.

— Πρὶν ἢ καθίσωμεν εἰς τὴν τράπεζαν, εἶπεν ὁ Τριστᾶνος, συγχωρήσατέ με, κύριοι, νὰ προσθέσω ἐν κάθισμα εἰς αὐτήν.

— Περιμένετε κάμμιν ἄλλην γυναῖκα, ἠρώτησαν αἱ σύντροφοί του;

— Ἡ κανένα κύριον; ἐπρόσθεσαν αἱ γυναῖκες.

— Περιμένω ἓνα φίλον μου ὁ ὁποῖος ἦτο, ὅταν ἔζη, ἀληθῶς ἀξίεραστός ἄνθρωπος.

— Πῶς, ὅταν ἔζη; εἶπεν ὁ Πεῦρασιέ.

— Τί ἐννοεῖτε; ἐπρόσθεσεν ὁ Σὺλβερς.

— Ἐννοῶ ὅτι ὁ φίλος μου εἶναι ἀποθαμμένος.

— Ἀποθαμμένος; ἔκραξαν ἐν χορῷ οἱ τρεῖς κύριοι.

— Ἀποθαμμένος; ἐπανέλαβον αἱ κυρίαὶ ἐγείρουσαι τὴν κεφαλὴν.

— Τί παραμῦθι εἶναι τοῦτο;

— Μάλιστα ἀποθαμμένος καὶ ἐνταριασμένος.

— Ὡς ὁ μακαρίτης στρατηγὸς Μαλθροῦ τοῦ δημοτικοῦ τραγουδίου;

— Ἀπαραλλάκτως.

— Εἰπέ μας τέλος πάντων τί θέλεις νὰ εἰπῆς.

Οἱ λόγοι σου, φίλε Τριστᾶνε, εἶναι ἀινιγματώδεις ὅσον αἱ ἐπιγραφαὶ τοῦ αἰγυπτιακοῦ ὀβελίσκου, εἶπεν ὁ κόμης Χαββάν.

— Ἀκούσατε λοιπόν, κύριοι. Ὁ φίλος τὸν ὁποῖον περιμένω δὲν θὰ ἔλθῃ πρὸ τῆς μιᾶς. Ἐχω λοιπόν καιρὸν νὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν του, ἢ ὁποία θὰ σᾶς φανῆ τόσον μᾶλλον ἐνδιαφέρουσα, καθ' ὅσον πρόκειται νὰ γνωρίσετε μετ' ὀλίγον τὸν ἦρωα αὐτῆς.

— Ἀρχίσατε, ἀρχίσατε, ἐφώναζαν πάντες, πλὴν μιᾶς γυναικός, ἥτις δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀνοίξει τὸ στόμα.

— Πρὶν ἢ ἀρχίσω, νομίζω ὅτι καλὸν θὰ ἦτο νὰ φάγωμεν μέρος τοῦ δείπνου διότι «οἱ πεινασμένοι δὲν ἔχουν αὐτιά», ὡς λέγει ἡ παροιμία.

— Ὅχι, πρῶτα ἡ ἱστορία εἶπεν ὁ Χαβάν.

— Πρῶτα νὰ δειπνήσωμεν, εἶπεν ἄλλος.

— Ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ὁμοφωνία, προτείνω νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα διὰ ψηφοφορίας.

— Μάλιστα, ἄς ψηφίσωμεν.

— Ὅσοι θέλουν ἀμέσως τὴν ἱστορίαν ἄς σηκωθοῦν.

— Ἠγέρθησαν μόνοι οἱ τρεῖς ἄνδρες.

— Πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ Τριστᾶνος, τῶρα ἄς σηκωθοῦν οἱ προτιμῶντες νὰ προηγηθῇ τὸ δείπνον.

Ἠγέρθησαν τότε τρεῖς ἐκ τῶν γυναικῶν, αἰτινες μεγάλως ἠπόρησαν βλέπουσαι τὴν τετάρτην ἀκίνητοῦσαν ἐπὶ τῆς ἔδρας τῆς.

— Ἡ Φαννὴ ἀπέχει, παρετήρησε μία ἐξ αὐτῶν.

— Διατί;

— Διότι δὲν πεινώ, ἀπεκρίθη ἡ Φαννὴ.

— Διατί τότε δὲν ἐψήφισες ὑπὲρ τῆς ἱστορίας;

— Διότι δὲν εἶμαι περιέργη, ἐψιθύρισεν ἡ Φαννὴ μετ' ἀδιαφορίας.

— Τὸ ζήτημα ἐλύθη δι' ἰσοψηφίας, ὅπερ σημαίνει ὅτι ἔμεινεν ἄλυτον. Διὰ νὰ εὐχαριστήσω ὅλον τὸν κόσμον προτείνω νὰ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν μου εἰς τὸ τραπέζι.

— Σύμφωναι ὅλοι.

— Πρὸ παντός ἄλλου ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τὸ ὄνομα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος φίλου σας, εἶπεν ὁ κόμης Χαβάν.

— Ὁ μακαρίτης φίλος μου ὠνομάζετο Οὐλρίχος Ρούβρης.

— Οὐλρίχος Ρούβρης! εἶπον οἱ ὁμοτράπεζοι, ἀλλ' αὐτὸς ἀπέθανε πέρυσιν.

— Διὰ τοῦτο εἶπον καὶ ἐγὼ ὁ μακαρίτης φίλος μου.

— Λοιπὸν δὲν τὸ ἔλεγες ἀστειευόμενος; ἠρώτησεν ὁ Σὺλβερς.

— Κατ' οὐδένα τρόπον, εἶπεν ὁ Τριστᾶνος, ἀλλ' ἀφίσατέ με νὰ διηγηθῶ, καὶ ἤρχισεν ὡς ἀκολούθως.

— «Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦτο: πρὸ ἐνὸς περίπου ἔτους, ὁ Οὐλρίχος Ρούβρης, περιπεσὼν εἰς ἀνίατον μελαγχολίαν ἀπεφάσισε νὰ παραιτηθῇ τῆς ζωῆς.

— Ναί, ἐνθυμοῦμαι καὶ ἐγὼ ὅτι πρὸ ἐνὸς ἔτους ὁ Οὐλρίχος εἶχε καταντήσει νὰ ὁμοιάζῃ φάντασμα, διέκοψεν ὁ κόμης Πεῦρασιέ.

— Ἀλλὰ ποῖος ἦτον ὁ λόγος τῆς τῆς τῆς του κατηφείας; ἠρώτησεν ὁ κ. Χαβάν. Ὁ Οὐλρίχος ἦτο κατὰ πάντα ἀξιοζήλευτος, νέος, εὐμορφος, πλουσιώτατος. Οὐδενὸς ἄλλου ἐστερείτο παρὰ μόνον εὐλόγου ἀφορμῆς ν' αὐτοχειριασθῇ.

— Ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον γίνονται αἱ τρέλλα ἀδύνατον νὰ εἶναι εὐλογος, ἐψιθύρισεν ὁ κ. Σὺλβερς.

— Τὸν εἶτε εὐλογον εἶτε ἄλογον λόγον διὰ τὸν ὁποῖον ἀπεφάσισεν ὁ Οὐλρίχος νὰ φονευθῇ ἀδύνατον μοῦ εἶναι νὰ σᾶς εἶπω. Ἀρκεῖ νὰ γνωρίζετε ὅτι ἀποφασίσας ν' ἀποθάνῃ μετέβη πρὸς τοῦτο εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

— Διατί εἰς τὴν Ἀγγλίαν;

— Διότι ἡ Ἀγγλία εἶνε ἡ χώρα τῶν σπληνικῶν, οὐδεμίαν παρέχουσα ἀφορμὴν ἢ εὐκαιρίαν ν' ἀλλάξωσι γνώμην εἰς τοὺς ἀηδιάσαντας τὴν ζωὴν. Ὁ φίλος μου λοιπὸν διέπλευσε τὴν Μάγχην καὶ ἀφοῦ ἔμεινε δυὸ ἡμέρας εἰς τὸ Λονδίνον ἀπεσύρθη εἰς μικρὸν χωρίον τῆς κμητείας τοῦ Σούσεξ. Ἀνακεφαλαιώσας ἐκεῖ ὅλας του τὰς ἀναμνήσεις, ὅλας του τὰς τε ἡλιακὰς καὶ σκοτεινὰς ἡμέρας, κατήντησε καὶ πάλιν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι δὲν εἶχε πλέον τι νὰ κάμῃ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐτακτοποίησε τὰς ὑποθέσεις του, ἔλαβε πιστόλι καὶ μετέβη εἰς τοὺς ἀγρούς ν' ἀναζητήσῃ τόπον κατάλληλον πρὸς ἀποδημίαν εἰς ἄλλον καλλίτερον κόσμον. Μετὰ περιπλάνησιν μιᾶς περίπου ὥρας, εὐρὼν τοιοῦτον προσφορώτατον ἐξήγαγε τὸ ὄπλον ἐκ τοῦ θυλακίου του, ἐστήριξε τὸν ψυχρὸν σωλῆνα εἰς τὸ καιὸν μέτωπόν του καὶ ἠτοιμάζετο νὰ πιέσῃ τὴν σκανδάλην, ὅτε παρετήρησεν ὅτι δὲν ἦτο μόνος, ἀλλ' ὑπῆρχεν εἰς δέκα βημάτων ἀπόστασιν καὶ ἄλλος ἐπιβάτης διὰ τὴν χώραν τῶν νεκρῶν.

Ὁ Οὐλρίχος ἔσπευσε πρὸς τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον, τὸν φέροντα ἤδη περὶ τὸν τράχηλον σχοινίον προσηρητημένον εἰς κλάδον δένδρου.

— Τί κάμνετε ἐκεῖ; τὸν ἠρώτησεν.

— Ἐτοιμάζομαι, ὡς βλέπετε, νὰ κρεμασθῶ. Λάβετε, παρακαλῶ, τὸν κόπον νὰ μὲ βοηθήσετε ὀλίγον, διότι φοβοῦμαι μήπως δὲν ἐπιτύχω καλὰ, μὴ ἔχων πάντα τ' ἀπαιτούμενα βοηθήματα.

— Καὶ πῶς δύναμαι νὰ σᾶς βοηθήσω;

— Ἀποσύρων τὸν ὑπὸ τοὺς πόδας μου κορμὸν τοῦτον, τὸν ὁποῖον δὲν θὰ ἔχω ἴσως τὴν δύναμιν ν' ἀπολακτίσω, ἀφοῦ κρεμασθῶ. Πλὴν τούτου σᾶς παρακαλῶ θερμῶς νὰ μὴ ἀναχωρήσετε, πρὶν βεβαιωθῆτε ὅτι εὐοδόθῃ ἡ ἐπιχειρήσις μου.

Ὁ Οὐλρίχος παρετήρησε μετὰ προσοχῆς τὸν διαλεγόμενον περὶ τοῦ προσεχοῦς θανάτου του μετὰ τοσαύτης ψυχραιμίας. Οὗτος ἐφαίνετο ἔχων ἡλικίαν μεταξὺ τῶν εικοσιοκτῶ καὶ τριάκοντα ἐτῶν, ἡ δὲ φυσιογνωμία του, τὰ ἐνδύματα καὶ ἡ συμπεριφορὰ ἀπεδείκνυνον αὐτὸν ἀνήκοντα εἰς τὴν ἀνωτέραν κοινωνικὴν τάξιν.

— Εἶμαι προθυμότερος, ἀπεκρίθη, νὰ σᾶς προσφέρω τὴν ἐκδούλευσιν τὴν ὁποίαν μὲ ζητεῖτε. Πρὸ τούτου ὅμως τολμῶ νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὲ εἰπῆτε διατί θέλετε ν' ἀποθάνετε τόσον νέος; Τὴν περιέργειάν μου δύνασθε νὰ εὐχαριστήσετε χωρὶς φόβον ἀκριτομυθίας ἐκ μέρους μου, διὰ τὸν λόγον ὅτι σκοπεύω καὶ ἐγὼ νὰ φονευθῶ ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ ὠραίου ἐκείνου δένδρου. Καὶ ταῦτα λέγων ἐδείκνυε τὸ ὄπλον του.

— Βλέπω ὅτι ἐτοιμάζεσθε νὰ σπάσετε τὴν κεφαλὴν σας. Ἐγὼ προτιμῶ τὸ σχοινίον ὡς συμφωρότερον πρὸς τὰς ἐθνικὰς μου παραδόσεις.

— Μήπως πράττετε τοῦτο ἐξ ἐρωτικῆς ἀπελπισίας; ἐπέμεινεν ἐρωτῶν ὁ Οὐλρίχος.

— Ὅχι, δὲν εἶμαι ἐρωτευμένος.

— Μήπως εὐρίσκεσθε εἰς οἰκονομικὰς δυσχερείας;

— Ἀπ' ἐναντίας, εἶμαι ἐκατομμυριοῦχος.

— Ἐνδέχεται τότε νὰ προέρχεται ἡ ἀπελπισία σας ἐκ τοῦ ναυαγίου φιλοδόξου τινὸς σχεδίου.

— Δὲν εἶμαι καθόλου φιλοδοξός.
— Τότε δὲν μένει ἄλλη ὑπόθεσις παρ' ὅτι ἡ πληῆξις, ἡ σπληνοπάθεια . . .

— Καὶ πάλιν ἀπατάσθε, ἡμῖν εὐτυχέστατος καὶ μάλιστα εὐθυμότατος.

— Τότε δὲν βλέπω . . .

— Ἀφοῦ τόσῃν ἔχετε περιέργειαν νὰ μάθετε τὸν λόγον τῆς προσεχούς αὐτοχειρίας μου, δύναμαι νὰ σᾶς τὸν ἐκθέσω δι' ὀλίγων λέξεων: δειπνῶν μετὰ τινων φίλων μου ἐστοιχημάτισα μὲ ἓνα τούτων ὅτι θ' ἀποθάνω πρὶν παρέλθωσι δύο ἔτη. Τὸ ποσὸν τοῦ στοιχήματος εἶναι σπουδαιότατον καὶ ἡ περιέργεια τὴν ὁποίαν διήγειρε μεγάλη. Ἀλλ' ἡ τύχη, ὁ θάνατος θέλω νὰ εἶπω, δὲν μ' ἐβοήθησεν, ὥστε ἂν δὲν αὐτοχειριασθῶ ἐντὸς μιᾶς ὥρας χάνω τὸ στοιχήμα μου, καὶ δὲν θέλω νὰ τὸ χάσω.

Ὁ Οὐλρίχος ἔμεινεν ἐμβρόντητος ἐκ τῆς ἐκπλήξεως.

— Ἀφοῦ ἡνυχάρισθησα τὴν περιέργειάν σας, ἐπιτρέψατέ με νὰ σᾶς ἐνθυμίσω τὴν ὑπόσχεσίν σας, ἐπρόσθεσεν ὁ ἄγγλος ἀναβαίνων ἐπὶ τοῦ κορμοῦ καὶ ζώνων καὶ πάλιν τὸν τράχηλόν του διὰ τοῦ σχοινίου.

— Συγχωρήσατέ με, κύριε, εἶπεν ὁ Οὐλρίχος, ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὰ ἔχω τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος.

— Διατί ἤλθετε τότε νὰ μὲ διακόψετε; ἀπήντησεν ὁ ἄγγλος μετὰ τινος θυμοῦ. Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ χάνω ἂν θέλω νὰ κερδίσω τὸ στοιχήμα μου. Ταῦτα εἰπὼν καὶ πεισθεὶς ὅτι οὐδὲν εἶχε νὰ ἐλπίσῃ παρὰ τοῦ Οὐλρίχου, ἀπόησε δι' ἰσχυροῦ λακτίσματος τὸν κορμὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίζετο καὶ ἔμεινε μετέωρος μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς.

Ἡ ἀγωνία ἤρχισεν ἀμέσως, ἀλλ' ὁ Οὐλρίχος μὴ δυνάμενος νὰ ὑπομείνῃ τὸ φρικῶδες τοῦτο θέαμα, ἀπεσύρθη εἰς πλησιόχωρον ἀγρόν.

Ἐπιστρέψας μετὰ μίαν περίπου ὥραν εἰς τὴν αὐτοσχέδιον ἀγρόνην εὗρε τὸν ἄγγλον μεταβληθέντα ἤδη εἰς τέλειον καὶ πολὺ ἄσχημον πτώμα. Ἡ θέα αὐτοῦ τὸσαύτην τοῦ ἐπροξένησεν ἀηδίαν, ὥστε ἔφρισεν ἀναλογιζόμενος ὅτι τὴν αὐτὴν θὰ ἐπροξένει καὶ τὸ ἰδικόν του λείψανον ἐντύπων εἰς τοὺς θεατάς. Ἡ ἀμηχανία του ὅμως ἦτο μεγάλη, διότι εἶχε γράψῃ τὴν προτέραίαν εἰς στενὸν φίλον του ὅτι θὰ εἶναι ἤδη νεκρὸς κατὰ τὴν ἀσσοφράγισιν τῆς ἐπιστολῆς του. Ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ τάφου μετάνοια αὐτοῦ θὰ ἔθεωρεῖτο δικαίως ὡς ἀσυγχώρητος ἀνανδρία, καὶ ἡ θέσις του θὰ ἦτο ἐξίσου γελοία ὅσον καὶ ἡ τῶν ἡρώων ἀναμάχτου μονομαχίας.

Ἐνῶ ἐσκέπτετο ταῦτα, παρετήρησε πρὸς κατὰ γῆς τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ ἀπαρχονισθέντος ἄγγλου. Ἀνοίξας αὐτὸ εὗρε μεταξὺ πολλῶν ἄλλων χαρτίων νεωστὶ ἐκδοθὲν διαβατήριον φέρον τὸ ὄνομα Σὶρ Ἀρθούρου Σίδνεϋ. Τὸ εὗρηκα τοῦτο ὑπήκουσεν εἰς αὐτὸν τὴν ἰδέαν νὰ οἰκοποιήθῃ τὰ ἔγγραφα τοῦ μακαρίτου, καὶ ν' ἀντικαταστήσῃ ταῦτα ἐντὸς τοῦ χαρτοφυλακίου διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ διαβατηρίου καὶ τινων ἐπιστολῶν του καὶ ἐπισκεπτηρίων.

Χάρις εἰς τὸ ἄξιον τοῦ Πολυαίνου στρατήγημα τοῦτο ὁ Οὐλρίχος ἔθεωρήθη ἔκτοτε ὡς νεκρὸς. Ἡ

ἀγγελθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀγγλικῶν ἐφημερίδων αὐτοχειρία του μετεφράσθη εἰς πάσας τὰς γαλλικάς. Ὁ Οὐλρίχος οὐδένα ἔχων γνώριμον εἰς Ἀγγλίαν ἠξιώθη νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐκφορὰν, τὴν δ' ἐπιούσαν ἀπεδήμησεν εἰς τὸ Μεξικὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀρθούρου Σίδνεϋ. Ἐπιστρέψας ἤδη εἰς Λονδὶνον πρὸ ἐξ ἑβδομάδων, μ' ἔγραψεν ἐκεῖθεν ὅσα εἶχα τὴν τιμὴν νὰ σᾶς διηγηθῶ.

— Ταῦτα εἶνε ἀληθῶς παράδοξα, εἶπεν ὁ Χαβάν. Δύσκολος ὅμως θὰ εἶνε ἡ θέσις τοῦ Οὐλρίχου Ῥούβρης εἰς Παρισίους. Θ' ἀναλάβῃ ἄρα τὸ ὄνομα τοῦτο ἢ θ' ἀπομείνῃ Ἀρθούρος Σίδνεϋς;

— Πιστεύω ὅτι θ' ἀλλάξῃ ὄνομα, ἀπεκρίθη ὁ Τριστᾶνος.

— Ἡ ἀλλαγὴ αὕτη, παρετήρησεν ὁ κόμης Χαβάν, ὀλίγον θὰ τὸν ὠφελήσῃ, ἀφοῦ θὰ τὸν ἀναγνωρίσουν μετ' ὀλίγον ὅλοι οἱ παλαιοὶ του γνώριμοι.

— Ὁ Οὐλρίχος δὲν θὰ πηγαίνῃ εἰς τὰς συναναστροφὰς ὅπου συχνάζουσιν οὗτοι. Ἐχει σκοπὸν νὰ ἀποφεύγῃ τὸν καλούμενον μεγάλον κόσμον.

— Καὶ ἔχει ἴσως ἄδικον, εἶπεν ὁ κόμης Πεῦρασιέ. Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ἐνδέχεται νὰ προκαλέσῃ ἡ παρουσία του ἐκπληξίν τινα καὶ ψιθυρισμούς, ἀλλὰ «κάθε θαῦμα τρεῖς ἡμέρας καὶ τὸ παραθαῦμα πέντε». Πιστεύω μάλιστα ὅτι ἡ νεκρανάστασις αὐτοῦ θ' ἀρέσῃ εἰς τὰς γυναῖκας καὶ πολλὰς θὰ κάμῃ ὁ βρυκόλαξ κατακτήσεις.

— Ὁ Οὐλρίχος, κύριοι, εἶπε μετὰ σοβαρότητος ὁ Τριστᾶνος, θ' ἀποσυρθῇ ἀπὸ τὸν κόσμον.

— Διατί; ἠρώτησαν οἱ τρεῖς νέοι.

— Διατί; εἶπεν ἀπροσδοκῆτως παρεμβαίνουσα ἡ μέγρι: τῆς ὥρας ἐκείνης ἄλλος Φαννὴ ἀφοῦ ἀπεδίωξε διὰ τῶν λεπτῶν δακτύλων τῆς τοὺς καταπεσόντας ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς χρυσοῦς βοστρύχους—διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ κ. Οὐλρίχος εὐρίσκεται χωρὶς λεπτόν.

— Χωρὶς λεπτόν! ἔκραξαν πάντες ἀποροῦντες.

— Βεβαίως, ἐξηκολούθησεν ἡ Φαννὴ. Ἀληθῆς ἴσως εἶναι ὅτι δὲν ἀπέθανεν, ἀλλ' ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔθεωρήθη ὡς ἀποθανών. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ἄλλον συγγενῆ πλὴν τοῦ θεῖου του ἱππότου Δὲ Νεῖλ, ὅλη ἡ περιουσία του ἐκληρονομήθη ὑπὸ τούτου.

— Οὗτος ὅμως θ' ἀναγκασθῇ νὰ τὴν ἀποδώσῃ, εἶπεν ὁ κ. Πεῦρασιέ.

— Τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ἀπεκρίθη ἡ ξανθὴ Φαννὴ μετὰ τῆς αὐτῆς ψυχραιμίας, διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ κ. Δὲ Νεῖλ εἶναι: σήμερον πτωχότερος τῶν ὑποτρόφων τοῦ Πτωχοκομείου.

— Ἀστειεύεσαι; εἶπεν ὁ κόμης Χαβάν, ἡ λησμονεῖς ὅτι ὁ γέρον Δὲ Νεῖλ, ὁ ἱκανὸς νὰ δώσῃ μαθήματα φειδωλίας καὶ εἰς τὸν φιλόργυρον τοῦ Μολιέρου, εἶχεν ἰδικὰ του εἰκοσι τοῦλάχιστον χιλιάδας φράγκα εἰσοδήμα. Ἐκτοτε ἐκληρονόμησε τὸν ἀνεψιὸν του, ἔχοντα εἰσοδήματα πενήτηκοντα χιλιάδων, καὶ ἐξηκολούθησε νὰ φορῇ ἐμβάλωμένα ὑποδήματα, ὥστε εἶναι σήμερον δις ἢ τρεῖς ἑκατομμυριοῦχος.

— Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω μετὰ πάσης βεβαιότητος, ἐπέμεινεν ἡ Φαννὴ, ὅτι δὲν ἀπομένει εἰς τὸν κ. Δὲ Νεῖλ οὔτε λεπτόν.

— Μήπως εἶχε κἀνὸν μυστικὸν πάθος αὐτὸ τὸ γερόντιον; ἠρώτησεν ὁ Χαθάν.

— Ἦτο φίλος τῆς κυρίας Βιλρέη, ἀπεκρίθη ἡ Φαννή, καὶ ἡ κυρία αὕτη, σὰς τὸ λέγω ἀφοῦ δὲν τὸ ἤξεύρετε, εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τοὺς φίλους τῆς νὰ τοποθετῶσι τὰ κεφάλαια τῶν εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ συζύγου τῆς.

— Τὸ ἤξεύρω. Ἄλλ' ὁ τραπέζιτικὸς οἶκος τοῦ Βιλρέη εἶναι ἐκ τῶν στερεωτάτων.

— Ἡ τράπεζα τοῦ Βιλρέη ἔχασε δεκαεπτὰ ἑκατομμύρια εἰς τὸ χρηματιστήριον κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκκαθάρισιν, εἶπεν ἡ Φαννή. Ἄν ἔχετε καταθέσει χρήματα εἰς αὐτήν, σὰς συμβουλεύω νὰ βάλετε μαύρην σκέπην εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν σας. Ὁ κ. Βιλρέης ἐδραπέτευσε.

— Καὶ τὸν ἐλυπήθη βεβαίως πολὺ, εἶπεν ὁ κ. Πεύρασιε μετὰ μειδιάματος ἰσοδυναμοῦντος μὲ ὑπαινιγμόν.

— Ἐλυπήθην τὰς ἐβδομηντα πέντε χιλιάδας φράγκα τὰς ὁποίας εἶχα εἰς τὸ κατάστημά του, καὶ διὰ τοῦτο μὲ βλέπετε ἀπόψε χωρὶς διαθέσειν. Τοῦτο θὰ μὲ διδάξῃ ὅτι δὲν εἶναι ἔργον μου νὰ κάμνω οἰκονομίαν, ἐπρόσθεσεν ἡ Φαννή πενθίμως μειδιῶσα.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσῆλθεν ὑπηρετῆς τοῦ ξενοδοχείου ν' ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν Τριστάνον ὅτι κύριός τις τὸν ἐζήτει.

— Ὁ Οὐλρίχος βεβαίως, εἶπεν ὁ Τριστάνος. Στρεφόμενος ἔπειτα πρὸς τὴν Φαννήν ἐψιθύρισε εἰς τὸ ὅτιον τῆς— «Ἀπατάσθε, κυρία μου, ὁ Οὐλρίχος δὲν ἔχασε τὴν περιουσίαν του.

— Τοῦτο μοῦ εἶναι πολὺ ἀδιάφορον, ἀπήντησεν ἐκείνη.

— Βάλετε, παρακαλῶ, διὰ μίαν στιγμὴν τὴν προσωπίδα σας, ἐξήκολούθησεν ὁ Τριστάνος.

— Διατί; ἠρώτησεν ἡ Φαννή, θεωρήσασα ἐν τούτοις πρέπον νὰ ὑπακούσῃ.

— Διότι ἐνδέχεται ν' ἀνακτῆσθε τὰς ἐβδομηντα πέντε χιλιάδας φράγκα τὰς ὁποίας ἔχασετε.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀπομνημονεύματα τῆς Ὑπουργίας Σπυριδωνος Πήλικα, καθηγητοῦ τοῦ ποινικοῦ δικαίου ἐν τῷ Ὀθωνεῖῳ Πανεπιστημίῳ, ἐκδιδομένα ὑπὸ Ἰωάννου Ν. Πήλικα Δ. Ν. δικηγόρου. Ἐν Ἀθήναις. 1893. Σχ. 8ον. Σελίδες 238. (Μετὰ εἰκόνας τοῦ Σπυρ. Πήλικα).

Θὰ ἦτο μέγιστον καὶ πολὺτιμον κέρδος διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ἂν οἱ κατὰ καιροὺς διοικήσαντες αὐτήν, ὡς ὑπουργοὶ ἢ ὡς ἀνώτατοι ὑπάλληλοι εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς δημοσίας διοικήσεως κατέγραφον ἀπομνημονεύματα τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν βίου καὶ τῶν συγχρόνων ἀνδρῶν μεθ' ὧν ἔδρασαν ἐν τῇ διαπράξει τῶν κοινῶν καὶ εἰργάσθησαν. Θὰ εἴχομεν οὕτω συνεχῆ χρονολογιακὴν ἱστορίαν τῆς ἐλευθερίας Ἑλλάδος, ἀφ' ἧς ἀνέκτισε τὴν ἐλευθερίαν τῆς, καὶ τὰ πορίσματα τῆς πείρας καὶ τῶν σκέψεων τῶν ἀνδρῶν τούτων, τὰ ὅποια πάντοτε εἶνε πολὺτιμος ὑπόθεσις καὶ διδάγμα τῆς γενεᾶς τοῦ μέλλοντος. Ἴσως

Σπυριδων Πήλικας

δὲ θὰ εἴχομεν καὶ τὸ κέρδος τοῦ νὰ εἶνε αἱ καθ' ἐκάστην ἐκφερόμεναι μεμνημοῖρια κατὰ τοῦ παρόντος ὀλιγώτερον τραχεῖαι, διότι θὰ ὑπῆρχεν ἀπὸ τὴν σύγκρισιν τούτου μετὰ τοῦ παρελθόντος. Ἡ προφορικὴ παράδοσις δὲν εἶνε ἀρκούσα πρὸς σύγκρισιν, διότι αὕτη ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν διαδομένη ἀποβάλλει μέγα μέρος τῆς πραγματικῆς αὐτῆς ἀληθείας, ἀποτριβομένης ὑπὸ τοῦ χρόνου, καὶ παριστᾷ συνήθως τὸ παρελθὸν ὑπὸ ὄψιν φαινοτέραν, ἢ τις δὲν εἶνε πάντοτε ἡ πραγματικὴ.

Ἡ Ἑλλάς μόνη τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν στερεῖται ἱστορίας καὶ χρονολογίας τοῦ πολιτικοῦ αὐτῆς βίου ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας τοῦ Ὀθωνος μέχρι σήμερον. Δοκίμιά τινα γραφέντα ἐσχάτως, ἔχοντα πηγὰς τὰς ἐφημερίδας καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν Βουλῶν στεροῦνται τῆς ἀξίας καὶ αὐτῶν τῶν δοκιμίων. Οἱ συρραφεῖς τούτων ἐπεχείρησαν ἔργον ἀνώτερον τῶν δυνάμεων τῶν, καὶ τῆς ἀπαραιτήτου ὑπομονῆς καὶ μελέτης πρὸς ἀνοικοδόμησιν ἱστορικοῦ μνημείου ἀξίου τοῦ ὀνόματος τούτου.

Παραλείποντες ἐνταῦθα τοὺς λόγους δι' οὓς στερούμεθα ὑπομνηματογράφων, καὶ ἄλλων ἱστορικῶν συγγραμμάτων, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ μνημονεύσωμεν ὅτι οἱ Ἑπτανήσιοι ἀποτελοῦσιν ἐξαιρέσειν διότι ἀπειρα εἶνε τὰ ὑπομνήματα, τὰ γραφέντα ὑπὸ πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἑπτανήσου, ἀγωνισθέντων ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς τῆς πατρίδος τῶν ἀποκαταστάσεως. Οἱ μακροὶ αὐτῶν ἀγῶνες κατὰ ξένης πανισχύρου κυριαρχίας ἐμόρφωσαν σὺν τῷ χρόνῳ ἀνδρας ἀκραδάντου πολιτικῆς ἀρετῆς, συνέσεως, εὐθύτητος καὶ ἀξιοπροσέπειας, ἔχοντας τὸ θάρρος ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος νὰ παραδώσωσιν εἰς τὴν ἱστορίαν διὰ τοῦ ἴδιου αὐτῶν καλῶν τὰς πράξεις τῶν καὶ τοὺς λόγους τῶν.